

V In vitrine elke week aandacht voor nieuwe, opvallende, maffe, nuttige, grappige en zo nu en dan exclusieve producten.

Tuintje in huis

Het lijkt een vreemd product in het assortiment van Smeg. Toch brengt de producent van keukenapparatuur onder de naam Home Garden sinds een kasje voor in huis op de markt. Het plantenkasje is ontworpen door Matteo Piano.

En, zonder overdrijven, het is niet zo maar een kasje. Het is bijvoorbeeld voorzien van temperatuur-, licht- en vochtsensoren. Ook kan de aarde in de potjes worden verwarmd, zodat stekjes eerder wortelschieten. Aan het technische hebbedingetje hangt wel een aardig prijskaartje. Home Garden kost 1190 euro. Met speciale sokkel kost het kasje 1490 euro.

Meer info: www.smeg.com

Wooneiland

Producent van tuinmeubilair Val-Eur komt nu al met een voorproefje voor het nieuwe tuineseizoen. Volgens het bedrijf verandert het terras dan in een heuse woonkamer met luxe zitmeubilair. Val-Eur schakelde Hugo de Ruiter in om dit te ontwerpen. Nieuw is bijvoorbeeld Nautica, een modular systeem dat zowel een plaatje kan krijgen op een groot als op een klein terras.

Bling bling mobiel

Een statement, dat moet je tegenwoordig in sommige kringen maken met een luxueuze mobiele telefoon. Voor de nieuwe pronkstukken, de serie Ascent, putte Vertu inspiratie uit het vermaarde design van Italiaanse sportwagens. De lederen bekleding is uitgevoerd in de originele kleuren van Ferrari, Lamborghini en Bugatti. Rood, geel of blauw dus. Onder meer met toetsen op edelstenen lagert en een behuizing van een legering uit de ruimtevaart-industrie onderscheiden de helemaal met de handgemaakte Vertu's zich. Wie 4.300 euro te besteden heeft,

kan voor zo'n Vertu Ascent terecht bij Lyppens in de P.C. Hooftstraat in Amsterdam.

Baby belt

Een babyfoon die kan bellen, da's handig. Baby huult en de babyfoon belt volautomatisch naar een voorgeprogrammeerd 06 of vast nummer. En omgekeerd kun je ook even bellen om naar de kleine te luisteren of een paar lieve woordjes te zeggen. Of het zo nuttig is voor ieder babytje gebeld te worden, laten we maar even in het midden. Deze babyfoon van Philips kost 160 euro. Bij Philips denken ze dat deze babyfoon ouders meer rust, vrijheid en flexibiliteit geeft.

Eigen smaak in Senseo

Je hebt een Senseo, maar je wilt eens een ander merk koffie. Dan biedt de Ecopad uitkomst. Dat is een kunststof mini-filterje in de vorm van de bekende koffiepads. Het is open en dicht te klikken. De koffiedrinker kan er zijn favoriete smaak in schudden. De Ecopad biedt een milieuvriendelijk alternatief voor de wegwerppads. Ze zijn verkrijgbaar bij huishoudelijke specialzaken en elektronica winkels. Ze kosten 9,95 euro per twee stuks.

Meer info: www.ecopad.nl

Watertoren van Soest: van bouwval tot 'designflat'

Wonen in industrieel erfgoed

Over mooi en lelijk lopen de meningen vaak uiteen, maar sommige huizen en gebouwen vallen iedereen op. Een serie over opvallende architectuur in Midden-Nederland. Deze week: de verbouwde watertoren in Soest.

BIJZONDER*BOUWEN

Anka van Voorthuysen

Weleens aan wonen in een watertoren gedacht? Op www.watertoren.nl worden heel wat van die lege torens te koop aangeboden. Nederland telt meer dan honderd torens die niet meer worden gebruikt. Ongeveer een kwart daarvan is door enthousiaste particulieren aangekocht en verbouwd tot restaurant, kantoor, woning en zelfs kinderdagverblijf.

Zo'n verbouwing is uiteraard de beste garantie voor het behoud van de toren, leegstand leidt tot sloop. Dat leek ook het weinig rooskleurige toekomstperspectief van de watertoren aan de Oranjelaan in Soest. Constructief mankeerde er van alles aan de toren, maar een enthousiast duo werd verliefd op de toren en inmiddels is de metamorfose volbracht. Een slecht onderhouden industrieel gebouw veranderde daar het afgelopen jaar in een design-woonhuis, dat zo in 'de bladen' kan.

Op zeven van de in totaal acht verdiepingen

gen bepalen strakke lijnen, gedempte kleuren en stoere vormen de sfeer. Die is ontegenzeggelijk industrieel, maar tegelijkertijd knus en warm. Een etage wijkt helemaal af. Daar hebben de twee kinderen hun kamers. Romantische houten bedden, tientallen plastic beestjes in de vensterbank, veel uitgescheurde posters op de muren, felgekleurd meubilair: een interieur met een designwaarde van nul komma nul, maar een enorm hoge aabaarheidsfactor.

Zelf de constructie van zo'n 25 meter hoge toren aanpakken is voor een particulier geen doen, realiseerden de nieuwe eigenaars zich meteen. Ze besteedden die klus uit aan Zecc architecten uit Utrecht, een relatief klein en jong bureau dat wordt geleid door Marnix van der Meer en Rolf Bruggink. De watertoren van Soest stamt uit 1931 en staat middenin een groene villawijk. In Bilthoven staat de grote broer van deze toren, ook ontworpen door architect H.F. Mertens.

De toren in Soest verkeerde voor de renovatie in deplorabele staat. Stalen profielen in het metselwerk waren aan het roesten en zorgden ervoor dat er vocht in de muren kwam en de boel ging scheuren. Een groot deel van de bouw-som ging dus op aan verbetering van het casco.

De architecten hebben de oorspronkelijke tweedeling van de toren gehandhaafd: het bovenste gedeelte is het voormalige waterreservoir. Van dat gigantische stalen vat vormt de bodem nu het indrukwekkende plafond van de badkamer en die sfeer met klinknagels en veel staal past prima in zo'n ruimte waar water nu weer de hoofdrol speelt.

Ook het plafond van de slaapkamer is een juweeltje van industriële architectuur, al dat hout doet trouwens meer aan het interieur van een molen denken dan aan een watertoren.

De onderste vijf etages - allemaal met een doorsnede van 6 meter - zijn nieuw in de toren geplaatst, die nog slechts een lege huls was. De nieuwe trappen zijn allemaal anders: dichte robuuste treden van beton hier, een stoere stalen wenteltrap elders. Het mooie is dat die trappen authentiek

Over drie verdiepingen heeft de toren een vide gekregen, zodat er meer daglicht naar binnen komt. De nieuwe indeling van de toren.

Foto's van Marnix van der Meer, Zecc Architecten

De nieuwe indeling van de toren.

zich bijvoorbeeld een douche of wc bevindt.

Elke etage heeft echt een eigen sfeer (en een eigen telefoon en intercom) en er zitten in totaal drie wc's in de toren: op dat soort infrastructuur moet je niet bezuinigen in een huis met acht verdiepingen zonder lift.

De watertoren had al relatief veel ramen, en de architecten hebben aan de achterkant over drie verdiepingen nog een uitsnede gemaakt voor een enorme glazen vide. Zo komt er toch genoeg licht binnen.

Het voormalige waterreservoir heeft een doorsnede van 7,5 meter en de architecten hebben daar een nieuw 'sculpturaal element' van hout in geplaatst dat als geheel drie verdiepingen vormt: een sauna, een studeer-woonkamer en een ouder-slaapkamer. Die laatste heeft een wenteltrap (op de plaats waar vroeger de ventilatieschacht zat) naar het fenomenale dakterras van de toren dat een jaloersmakend uitzicht biedt op Soest, de bossen en zelfs Utrecht en Amsterdam. De trap komt uit in een fraai 'dopje' van glas.

Deze hele verbouwing getuigt van respect voor het karakter van de toren, die sinds een paar jaar een rijksmonument is. Wat er nog aan authentieke elementen was, is ten volle uitgebuit en nieuwe toevoegingen zoals de trappen en de opbouw versterken zelfs het karakter van het gebouw.

De metamorfose van verwaarloosde watertoren naar designhuis was een enorme onderneming. Hoeveel de operatie precies kostte, willen de opdrachtgevers niet in de krant prijsgeven, maar dat je hier een behoorlijk herenhuis voor in Utrecht had kunnen kopen, staat buiten kijf. Eén van de architecten is met hen bevriend, en zag deze klus ook als een bijzondere uitdaging met 'pr-waarde' voor zijn bureau. Als je echt uren gaat tellen, is dit voor niemand te betalen, zegt architect Marnix van der Meer. De gemeente Soest mag deze particulieren dankbaar zijn. Want al het geld, het bloed, zweet en de tranen die hier in zitten, leveren behalve een bijzonder woonhuis natuurlijk ook een cadeautje aan de samenleving op. Een industrieel monument op een hele bijzondere plek heeft een tweede leven gekregen.

lijken, terwijl ze dat niet zijn. Ronde kamers lijken behoorlijk heftig, het is natuurlijk een nogal opdringerige vorm. Het gekke is dat je de ruimtes eenmaal binnen helemaal niet zo 'rond' ervaart. Dat komt misschien deels doordat

er heel wat rechthoekige meubels in de ruimtes staan. Alleen langs de wanden zijn rondlopende kasten en aanrechtbladen op maat gemaakt, die met de vorm meelopen. Maar her en der zijn er ook rechthoekige volumes ingezet, waarin

De bodem van het waterreservoir is nu plafond van de badkamer. De toren kreeg overal nieuwe, uiteenlopende trappen die toch authentiek aandoen.

De omgekeerde cyclus van de cyclaam

Romke van de Kaa

Er gaat geen jaar voorbij, of ik schrijf over tuincyclamen. Daar is niets mis mee, vind ik zelf. Je mag best tweemaal over hetzelfde schrijven, zolang je jezelf maar niet herhaalt. En over cyclamen raak ik nooit uitgepraat. Daarom verbaast het mij ook dat er überhaupt nog mensen bestaan die zelfs niet weten dat er zoiets als een tuincyclaam bestaat. Die denken bij het woord cyclamen aan de cyclaam van oma, die op de vensterbank van de slaapkamer stond. En inderdaad: Cyclamen persicum, want zo heet die vensterbankcyclaam, was vroeger, voor de komst van de centrale verwarming, een geliefde kamerplant. Maar die vensterbankcyclamen houden van een koele standplaats en die is in binnenshuis nauwelijks meer te vinden.

Oma's cyclaam is tegenwoordig door een warmteminnende orchidee - meestal een Cymbidium - vervangen. De opkomst van de tuincyclamen, Cyclamen hederifolium, viel samen met de neergang van de vensterbankcyclaam. De tuincyclaam is een dwerg, vergeleken bij zijn vensterbankverwant, maar daar staat tegenover dat de tuincyclaam een reusachtige hoe-

veelheid bloemen produceert.

Die kleine bloemen verschijnen in de nazomer en de herfst, juist op het moment dat de tuin begint af te takelen en waarop je, na de vakantie, niet zo heel veel zin meer hebt om er nog eens flink tegenaan te gaan. Natuurlijk, het is heel goed mogelijk om een tuin tot de eerste nachtvorst - meestal in de derde week van oktober - aantrekkelijk en kleurrijk te houden,

maar niet iedereen weet de daarvoor benodigde energie op te brengen; in de praktijk storten veel tuinen na de grote vakantie in. En juist dan schieten, temidden van stoffig groen en bruin, de lentefrisse cyclamenbloemen als paddestoelen uit de grond.

Er bestaan een stuk of vijf soorten cyclamen die voor de tuin geschikt zijn, maar de meeste daarvan moeten toch wel op een of andere wijze vertroeteld worden. De enige soort waarvan je de knollen alleen maar hoeft te planten en die daarna ieder najaar voor een tapijt van witte of roze bloemen zorgen, is Cyclamen hederifolium. Het mooie van deze plant is dat hij gedijt in droge schaduw onder bomen en struiken, op plaatsen waar bijna niets anders wil groeien. Dat komt doordat Cyclamen hederifolium een andere groei-cyclus heeft dan de meeste andere planten: de cyclamenbloemen verschijnen in augustus, september en oktober en pas na de bloei ontvouwt het blad zich. Tegen die tijd beginnen de bomen hun blad te verliezen, waardoor het aan de voet van zo'n boom lichter en vochtiger wordt dan in de zomer. De hele winter profiteert de cyclaam hiervan en in de lente, als het onder de bomen

Cyclamen hederifolium Album.

Foto GPD

en in het struikgewas weer droog en donker wordt, sterft het cyclamenblad af.

De hele zomer rust de knol van de cyclaam onzichtbaar in de grond, totdat, na de eerste regens van het najaar, de bloemen weer bovenkomen. Door die omgekeerde cyclus

- groei in de winter en rust in de zomer - kun je de cyclamenknollen ook planten op allerlei plaatsen waarop je bij je gezonde verstand nooit iets in de grond zou stoppen: pal op de wortels van een grote oude kastanjeboom, in een gat tussen de stenen van een keermuurkje op het noorden, onder een jasmijn,

of vlak aan de voet van een sering. Aan een holletje van een paar centimeter diepte heb je al genoeg, want cyclamenknollen moet je heel oppervlakkig planten. Half boven de grond is beter dan diep eronder. Voor wie niet van cyclameroze houdt, is er een witte vorm: Cyclamen hederifolium Album.